

A 1862/hållbart

Käsittelijä Kestävä Pohjola -valiokunta

Valiokuntaehdotus nuorten ilmasto- ja biodiversiteettirahastosta

Ehdotus

Kestävä Pohjola -valiokunta ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa yhdessä Nuorten Pohjoismaiden neuvoston kanssa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se perustaa nuorten ilmasto- ja biodiversiteettirahaston yhteistyössä pohjoismaisten ympäristörahoituslaitosten kanssa ja kutsuu eläkerahastot, rahastot ja muut kiinnostuneet mukaan sen rahoitukseen.

että se luo ohjausmallin, jossa nuoret ohjaavat ja johtavat rahastoa ja osallistuvat rahoitusta saaneisiin hankkeisiin.

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että ne osallistuvat nuorten ilmasto- ja biodiversiteettirahaston rahoitukseen.

Taustaa

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet ovat maailman yhteinen työsuunnitelma, jolla on tarkoitus poistaa köyhyys, torjua eriarvoisuutta sekä pysäyttää ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuuden hupeneminen vuoteen 2030 mennessä. Nuorten oma toiminta ja osallistuminen poliittiseen päätöksentekoon on tärkeä osa päiväjärjestystä pyrittäessä näihin tavoitteisiin. Monet nuoret haluavat kantaa vastuuta, vaikuttaa ja toimia.

Viime vuosina olemme havainneet nuorten osallistuvan yhä enemmän ilmaston puolesta tehtävään työhön sekä maapallon ja sen biodiversiteetin suojeluun. Pohjoismaiden tilanne on onnekas, sillä meillä on sekä esikuvina toimivia nuoria että rahaa toimintaan. Meidän on tehtävä yhteistyötä nuorten kanssa saavuttaaksemme globaalit ilmastojalanjäljen vähentämistavoitteet ja pysäyttääksemme luonnon monimuotoisuuden katoamisen samalla kun annamme nuorille enemmän vastuuta omasta tulevaisuudestaan. Pohjoismaisilla laitoksilla kuten Pohjoismaiden Investointipankilla (NIB), Pohjoismaiden kehitysrahastolla (NDF) ja Pohjoismaiden ympäristörahoitusyhtiöllä (NEFCO) sekä pohjoismaisilla rahastoilla on satoja työntekijöitä, tuhansittain

kokemuksia ja miljoonia kruunuja, joilla voidaan tukea nuorten osallistumista. Kaikissa Pohjoismaissa on myös useita vihreitä investointi- ja eläkerahastoja, joilla on omien sanojensa mukaan rahaa mutta ei hankkeita. Nuoret haluavat vaikuttaa, ja he ovat tulevaisuuden yrittäjiä, joten auttakaamme heitä kehittämään aloitteita ja kantamaan vastuuta heidän toivomassaan määrin.

Kestävä Pohjola -valiokunnalla on jo kokemusta siitä, että nuorilla on sekä halua että kykyä. Pohjoismaiden ministerineuvosto, Nuorten Pohjoismaiden neuvosto, Pohjoismaiden neuvoston sihteeristö ja Kestävä Pohjola -valiokunta ovat yhdessä koonneet nuoria varten biodiversiteetin työkalupakin (Toolkit), jotta nuorten ääni saadaan kuuluviin Kiinan Kunmingissä pidettävässä biodiversiteettikokouksessa vuonna 2021. Kaikissa Pohjoismaissa ja pohjoismaisen Atlantti-yhteistyön puitteissa on pidetty nuorten työpajoja. Nuoret ovat vastikään vakiinnuttaneet yhteistyönsä pohjoismaisella biodiversiteettiasiakirjalla (ns. Chapter). Nuoret ovat hahmotelleet siinä oman visionsa ja ehdotuksensa toimenpiteiksi, joilla muun muassa jatketaan työtä luonnon monimuotoisuuden suojeluun tähtäävän uuden globaalin sopimuksen täytäntöönpanemiseksi Pohjoismaissa. Asiakirjassa on otettu esille myös yhteistyö luonnon monimuotoisuuden puolesta toimivien nuorten globaalin ja eurooppalaisen verkoston kanssa sekä visio yhteistyöstä Baltian maiden nuorten kanssa. Työssä pyritään synergiaan ilmastonmuutoksen torjumistojen kanssa.

Näemme, miten nuoret Greta Thunbergin ja Fridays4Futuren johdolla hyödyntävät uutta teknologiaa ja sosiaalista mediaa osallistamiseen ja mobilisointiin. Uskomme, että nuorten oma toiminta niin pohjoisessa kuin etelässäkin saa aikaan todellisia muutoksia. Valiokunta ehdottaa, että perustetaan nuorten ilmasto- ja biodiversiteetti-rahasto tiiviissä yhteistyössä pohjoismaisten ympäristörahoituslaitosten (NIB, NEFCO ja NDF) kanssa ja kehoitetaan antamaan Nuorten Pohjoismaiden neuvostolle ja pohjoismaisen biodiversiteettiasiakirjaan sitoutuneille nuorille tehtäväksi kehittää harjoittelijaohjelma nuorille ilmasto- ja biodiversiteettivaikuttajille. Soisimme myös Pohjoismaiden hallitusten rahoittavan toimintaa ja kutsuvan mukaan muita toimijoita rahoittamaan rahastoa ja sen hankkeita.

Rahasto edistää suoraan kestävä kehityksen tavoitteiden, erityisesti tavoitteiden 12, 14, 15, 16 ja 17, täytäntöönpanoa.

Pohjoismaiden Investointipankki, Pohjoismaiden kehitysrahasto tai nuorten pohjoismainen Chapter-yhteistyö voisi toimia rahaston sihteeristönä.

Pohjolassa 28. kesäkuuta 2021

Anders Kronborg (S)

Anna Vikström (S)

Ingalill Olsen (A)

Ketil Kjenseth (V)

Kolbeinn Óttarsson Proppé (VG)

Magnus Ek (C)

Saara-Sofia Sirén (kok.)

Simon Holmström (HI)

Sofia Geisler (NGV)

VARAUMA

Vapaa Pohjola ei pidä perusteltuna budjettivarojen jakamista nuorten osallistamiseksi ilmasto- ja ympäristökysymyksiin liittyviin päätösprosesseihin, sillä siitä saavutettavaa lisäarvoa pidetään riittämättömänä, minkä lisäksi ehdotuksessa ei oteta demokraattista edustuksellisuutta, eri näkökantoja ja tahoja huomioon.

Vapaa Pohjola toivoo, että nuoria osallistetaan mieluummin esimerkiksi vahvistamalla Pohjoismaisten kielten ymmärtämistä ja pohjoismaista kulttuuria, sillä nuorella sukupolvella on vaikeuksia kommunikoida eri Pohjoismaissa omalla äidinkielellään. Vapaa Pohjola on huolissaan siitä, että leikkauksia kohdistuu juuri kulttuurin ja kielten ymmärtämiseen. Pandemian aikana tapahtuneen rajojen sulkemisen yhteydessä kulttuurien ja kielten ymmärtäminen ovat asioita, joita pitää erityisesti edistää mahdollisimman paljon Pohjoismaiden yhteenkuuluvuuden vuoksi.

Vapaa Pohjola ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto päättää,

että että ei perusteta *nuorten ilmasto- ja biodiversiteettirahastoa* yhteistyössä pohjoismaisten ympäristörahoituslaitosten kanssa ja kutsuta eläkerahastoja, rahastoja ja muita kiinnostuneita mukaan sen rahoitukseen.

Pohjolassa 7. syyskuuta 2021

Staffan Eklöf

Vilhelm Junnila